

*ILO-Verdrag nr. 129 en ILO-Aanbeveling nr. 133
betreffende de arbeidsinspectie in de landbouw*

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 28 maart 1973.

**Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
ontvangen: 10 april 1973.**

**De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukke-
lijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden
onderworpen, kan door of namens de Kamer of door
ten minste vijftien leden der Kamer te kennen worden
gegeven uiterlijk op 10 mei 1973.**

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 van de Grondwet, alsook aan artikel 19 van het Statuut van de Internationale Arbeidsorganisatie, de Raad van State gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse en de Franse tekst en de vertaling in het Nederlands (*Trb.* 1970, 74 en 135) over te leggen van het op 25 juni 1969 te Genève tot stand gekomen Verdrag betreffende de arbeidsinspectie in de landbouw (Verdrag nr. 129 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar drieënvijftigste zitting), met Aanbeveling nr. 133.

Een toelichtende nota bij dit verdrag, tevens houdende het standpunt van de Regering met betrekking tot de aanbeveling, gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring van het verdrag alleen voor Nederland wordt gevraagd op de voet van het derde lid van artikel 61 van de Grondwet.

Gelet op het bepaalde in het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden is aan de Gouverneurs van Suriname en de Nederlandse Antillen verzocht hogergenoemde stukken op 10 april 1973 aan te bieden aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
N. SCHMELZER.

TOELICHTENDE NOTA

De Internationale Arbeidsconferentie heeft in haar 53ste zitting op 25 juni 1969 een Verdrag (Nr. 129) met daarbij behorende Aanbeveling (Nr. 133) aanvaard betreffende de arbeidsinspectie in de landbouw (*Trb.* 1970, Nrs. 74 en 135).

Reeds in 1947 kwamen in het kader van deze Organisatie een Verdrag en Aanbeveling (Nr. 81) tot stand betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel (*Stb.* J. 424; laatstelijk *Trb.* 1969, 187).

Het onderhavige verdrag komt qua structuur in grote lijnen overeen met het voornoemde verdrag, dat na bekrachtiging op 15 september 1952 voor Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen in werking is getreden.

Wel houden de artikelen 4 en 5 van het nieuwe verdrag rekening met de bijzondere verhoudingen in de agrarische sector: het toepassingsgebied van het verdrag is beperkt tot werknemers, niet gezinsleden zijnde van het hoofd van de onderneming (artikel 5, 1e lid, onder c) en leerlingen, welke feitelijk in de landbouw werkzaam zijn.

De mogelijkheid bestaat evenwel dat een lid-staat, die het verdrag bekrachtigt, ook een of meer in artikel 5 genoemde andere groepen agrarische werkers onder het toezicht van de arbeidsinspectie doet vallen.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

In Nederland is de situatie voor wat evengenoemde 2 artikelen betreft aldus, dat de veiligheidswetgeving op gezinsleden van het hoofd van de onderneming geheel toepasselijk is.

Personen behorende tot een der in artikel 5, 1ste lid, onder (a) en (b) genoemde categorieën zullen voor wat de Veiligheidswet 1934 betreft in vele gevallen niet tot arbeiders in de zin dezer wet gerekend kunnen worden en dus als zodanig niet aan het toezicht van de arbeidsinspectie zijn onderworpen.

Er moge intussen op worden gewezen dat andere wetten, welker naleving eveneens onder het toezicht van de arbeidsinspectie valt, ook op de hierbedoelde categorieën van toepassing zijn: gewezen moge worden op de Wet op de gevaarlijke werktuigen en de Bestrijdingsmiddelenwet.

Ook op een aantal andere punten wijkt Verdrag Nr. 129 af van Verdrag Nr. 81. Gewezen moge worden op de facultatieve bepalingen, vervat in telkens het tweede lid van de artikelen 6, 8 en 12. Van deze bepalingen zal in Nederland geen gebruik (behoeven te) worden gemaakt.

Artikel 9, derde lid, bevat een verplichting om ook aan de verdere opleiding van de ambtenaren der arbeidsinspectie aandacht te besteden. Dit is in overeenstemming met de praktijk in Nederland.

In artikel 16, derde lid, van het verdrag wordt voorzien, dat bij een inspectiebezoek de ambtenaar niet alleen de werkgever, doch ook de werknemers of hun vertegenwoordigers van zijn aanwezigheid in kennis moet stellen. Ook dienen de vertegenwoordigers van de werknemers volgens artikel 18, vierde lid, te worden ingelicht omtrent geconstateerde tekortkomingen en eventueel door de arbeidsinspectie voorgeschreven veiligheidsmaatregelen, die in het bedrijf moeten worden getroffen. Het principe dat aan deze bepalingen ten grondslag ligt, te weten het rechtstreeks betrekken van de werknemers bij de problemen rondom hun veiligheid, kan geheel worden onderschreven.

Een nieuw element brengt Verdrag 129 ook in artikel 17, waarin sprake is van de preventieve controle der arbeidsinspectie op nieuwe installaties, stoffen en produktiemethoden.

Voor wat de controlerende taak der arbeidsinspectie betreft kan in het algemeen gezegd worden, dat deze repressief gericht is: nagegaan wordt immers door middel van inspectiebezoeken of aan de wettelijke voorschriften is voldaan. Dit neemt intussen niet weg dat ook een bepaalde preventieve controle de laatste jaren ingang heeft gevonden. Zo behoeven b.v. alle bestrijdingsmiddelen wettelijk een toelating: bij deze toelatingsprocedure is de arbeidsinspectie in Nederland betrokken. Voorts verricht deze dienst preventieve keuringen – op grond van de Wet op de Gevaarlijke Werktuigen – van de in de agrarische sector veel gebruikte transporteurs. Aangezien het betreffende verdragsartikel deze preventieve controle slechts voorziet „in de gevallen en op de voorwaarden bepaald door de bevoegde autoriteit” wordt in Nederland aan artikel 17 van het verdrag voldaan.

Artikel 19, waarvan het eerste lid correspondeert met artikel 14 van Verdrag Nr. 81, bevat een tweede lid, volgens hetwelk de arbeidsinspectie betrokken dient te worden bij het onderzoek van ernstige arbeidsongevallen en beroepsziekten.

Hetgeen hier wordt voorzien is sinds lang gangbare praktijk in Nederland.

Hetzelfde geldt voor het opnemen van deze oorzaken in het jaarverslag, zie artikel 27 onder (f) en (g) van Verdrag 129.

De bepalingen van Verdrag 129, welke gelijklopend of nagenoeg gelijklopend zijn aan de daarmee corresponderende artikelen van Verdrag Nr. 81 behoeven naar de mening van de ondergetekenden, gelet op de parlementaire behandeling van Verdrag Nr. 81 destijds (vide *Bijl. Hand.* II, 1948–1949, 1195) geen nadere toelichting.

Aangezien aan toepassing van de in het Verdrag 129 opgenomen nieuwe bepalingen geen bezwaren zijn verbonden, kan tot bekrachtiging van Verdrag Nr. 129 worden overgegaan. Met het oog hierop wordt het verdrag thans ter goedkeuring overgelegd. Wat het Koninkrijk betreft zal het verdrag alleen voor Nederland gelden. In Suriname en de Nederlandse Antillen strekt de arbeidsinspectie zich niet uit tot de agrarische sector, en het laat zich niet aanzien dat daarin op korte termijn

verandering zal komen. Wel zal bij een eventuele toekomstige opzet van arbeidsinspectie voor de landbouw in deze landen het Verdrag en Aanbeveling 133 als een richtlijn kunnen worden gehanteerd.

Met betrekking tot Aanbeveling 133 mogen de ondergetekenden het volgende opmerken.

Deze aanbeveling heeft een aanvullend karakter en dient dan ook gezien te worden in samenhang met het verdrag.

De in de aanbeveling vervatte zwaardere normen zijn, zoals gebruikelijk, niet in het verdrag zelf opgenomen, ten einde de bekrachtiging daarvan door een zo groot mogelijk aantal landen niet al te zeer te bemoeilijken.

Artikel 1. In dit artikel wordt aanbevolen de bevoegdheid van de arbeidsinspectie uit te breiden, zodat zij met andere diensten kan samenwerken ten einde hulp te verlenen bij de bedrijfsvoering en het verbeteren van de levens- en arbeidsomstandigheden van de werknemers.

In dit verband moge worden opgemerkt, dat – afgezien van de arbeidsomstandigheden – het bevorderen van een betere bedrijfsvoering en levensomstandigheden in Nederland primair tot de zorg van andere organen of diensten behoort.

Artikel 2. Aan de hier aanbevolen uitbreiding van de in het jaarverslag der arbeidsinspectie op te nemen gegevens wordt reeds thans voldaan voor wat betreft het onder b) gestelde voor zover betrekking hebbende op de arbeidsomstandigheden in de landbouw.

Artikel 3. Voor de Nederlandse arbeidsinspectie geldt een verbod van inmenging in arbeidsgeschillen (artikel 5 van het K.B. van 23 augustus 1920, *Stb.* 720).

Artikel 4. De ambtenaren der arbeidsinspectie, in het bijzonder diegenen die in de agrarische sector hun taak uitoefenen, voldoen aan het hier gestelde.

Artikelen 5 en 6. Bij het vervullen van vacatures bij de arbeidsinspectie wordt rekening gehouden met de in deze punten opgenomen criteria.

Artikelen 8 en 9. Aan deze punten wordt in Nederland voldaan.

Artikel 10. De in dit artikel aanbevolen veiligheidscommissies zijn binnen een landbouwonderneming moeilijk te realiseren.

In Nederland vindt het hierbedoelde overleg plaats door het raadplegen van het Landbouwschap en het Bosschap, welke ieder daartoe een speciale Commissie Arbeidsveiligheid in het leven hebben geroepen.

Artikel 11. Voor dit artikel moge worden verwezen naar hetgeen bij artikel 17 van Verdrag Nr. 129 is vermeld.

Artikel 12. De hierbedoelde gesprekken vinden in de praktijk in de woning dan wel in de bedrijfsruimten van de landbouwondernemer plaats.

Artikel 13. Uit hetgeen hierboven bij artikel 1 is gezegd volgt, dat Nederland niet kan voldoen aan hetgeen onder a) en c) is gesteld.

Artikel 14. Aan de in dit artikel gestelde voorlichting wordt in Nederland ruime aandacht besteed, waarbij van alle mogelijkheden en middelen, vermeld in het tweede lid, gebruik wordt gemaakt.

De Minister van Sociale Zaken,

BOERSMA.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

N. SCHMELZER.